

Wspomnienie w szóstą rocznicę śmierci

Andrzej Deka urodził się 16 kwietnia 1949 roku w Łodzi. W 1968 roku ukończył łódzkie Technikum Samochodowe. W tym samym roku rozpoczął studia na Wydziale Mechanicznym Politechniki Łódzkiej, które ukończył w 1975 roku, broniąc pracę dyplomową p.t. „Urządzenia chłodnicze dla potrzeb supersamu spożywczego”, wykonaną w Instytucie Techniki Ciepłej i Chłodnictwa pod kierunkiem doc. Jana Żelaznego.

Bezpośrednio po studiach podjął pracę w tymże Instytucie na stanowisku konstruktora.

W ramach szkolenia wojskowego w roku 1976 trafił do Szkoły Oficerów Rezerwy, a następnie do jednostki wojskowej. Ukończył służbę wojskową w stopniu podporucznika rezerwy.

Przygotowując się do pracy dydaktycznej kontynuował naukę w Podyplomowym Studium Pedagogicznym. Od 1 października 1978 roku zatrudniony został na stanowisku starszego asystenta, prowadząc zajęcia laboratoryjne i ćwiczenia rachunkowe, pełniąc jednocześnie funkcję opiekuna grup dziekańskich. Pierwsze Jego prace naukowe dotyczyły sprężarek hermetycznych, a w szczególności ich konstrukcji, układów smarowania oraz trwałości. Kolejne prace badawcze i projektowe związane były z urządzeniami chłodniczymi w zakresie dużych obiektów przemysłowych, jak również tzw. „małego chłodnictwa”.

Na bazie doświadczeń zdobytych w pracy z urządzeniami przemysłowymi, możliwościami zwiększenia ich efektywności, skierował swoje zainteresowania na badania eksperymentalne związane z wymianą ciepła. Efektem tej pracy była w 1986 roku wyróżniona rozprawa doktorska p.t. „Przejmowanie ciepła od rur o skończonej długości w przestrzeni przy naturalnym ruchu powietrza”, wykonana pod kierunkiem doc. Jacka Kuleszy.

Postępujący rozwój informatyzacji badań naukowych i nowoczesnych technik nauczania stały się bodźcem do pogłębienia wiedzy informatycznej i ukończenia Studium Podyplomowego Inżynierskich Zastosowań Informatyki. Kontynuując swoje zainteresowania badawcze w zakresie wymiany ciepła i urządzeń chłodniczych prowadził wykłady, ćwiczenia oblicze-

Andrzej Deka (1949 – 2002)

„Umarłych wieczność dotąd trwa,
dokąd pamięcią się im płaci.”

W. Szymborska

niowe i projektowe ze studentami specjalności Maszyny Spożywcze, Chłodnicze i Klimatyzacja. Uzupełnieniem pracy dydaktycznej i chęcią zainteresowania studentów zagadnieniami chłodnictwa była wieloletnia praca w Studenckim Kole Naukowym „ChAK”, którego był opiekunem.

W działalności dydaktycznej prowadził na bardzo wysokim poziomie prace dyplomowe projektowe, badawcze i laboratoryjne, mogące mieć zastosowania przemysłowe.

Swoimi zdolnościami, wiedzą fachową i olbrzymią kulturą osobistą zdobył sobie uznanie zarówno wśród studentów, jak i w środowisku naukowym. Posiadając olbrzymią wiedzę i doświadczenie praktyczne potrafił przekazać je w prosty i zrozumiały sposób. Dzięki temu był wspaniałym nauczycielem, trafiającym bez trudności do wyobraźni każdego słuchacza. Był nauczycielem wymagającym, ale równocześnie sprawiedliwym.

Andrzej Deka znany był w środowisku osób zajmujących się termodynamiką, wymianą ciepła i chłodnictwem, i to zarówno wśród pracowników nauki, jak i praktyków. Był autorem lub współautorem wielu artykułów i referatów

o charakterze ściśle naukowym, jak również tych skierowanych do praktyków. Wielokrotnie uczestniczył i przedstawiał swój dorobek na konferencjach, sympozjach i zjazdach naukowych. Znaczący dorobek naukowy Andrzeja Deki widoczny jest w skryptach uczelnianych Politechniki Łódzkiej, podręcznikach i fachowych poradnikach.

W czerwcu 1993 roku zorganizował oddział firmy SYSTHERM w Łodzi i objął jego kierownictwo. Jego zasługą był szybki rozwój Oddziału i wykształcenie zatrudnionego pracownika. Jego wiedza fachowa i doświadczenie oraz wysoka kultura osobista sprawiły, że cieszył się wysokim zaufaniem u klientów firmy SYSTHERM, zainteresowanych projektami i produktami z zakresu chłodnictwa i klimatyzacji. Połączenie działalności naukowej i praktyczny kontakt z urządzeniami przemysłowymi dał znakomity efekt zarówno dydaktyczny, jak i projektowy oraz eksploatacyjny dla wielu firm, pracujących w chłodnictwie i klimatyzacji. Andrzej Deka znany był w środowisku chłodników jako autor udanych projektów instalacji chłodniczych i klimatyzacyjnych m.in. dla firm *ŁSC Rusałka, Elester SA, Decor SC, Arelan SA, Zakłady Mięsne „Pamso”, ZPH „Wędlinka”, Centrum Handlowe MER, AIP Australian Investments*. Był również, w 1999 roku, współwykonawcą bardzo innowacyjnego projektu unikalnego tunelu i instalacji chłodniczej do liofilizacji produktów spożywczych. Jego doświadczenie i wiedza połączona z solidnym przygotowaniem do wielowariantowych obliczeń cieplnych i przepływowych pozwoliły osiągnąć sukces.

W środowisku chłodników znany był dzięki wartościowym publikacjom, referatom na konferencje naukowo – techniczne *Dni Chłodnictwa* i udziałom w specjalistycznych szkoleniach organizowanych przez firmę SYSTHERM.

Jego zainteresowania nie ograniczały się do zagadnień naukowych i technicznych. Interesował się literaturą i muzyką, był wielkim miłośnikiem przyrody. Był człowiekiem skoncentrowanym nie tylko na pracy naukowej. Nie pozostawał obojętny na problemy środowiska. Wielokrotnie zabierał głos na tematy trudne i kontrowersyjne, głosząc poglądy często niepopularne. Dla nas, Jego najbliższych kolegów i współpracowników, był przede wszystkim człowiekiem wielkiego taktu, wrażliwym, otwartym na świat i pełnym radości życia.

Andrzej Deka był także wspianiałym mężem i ojcem dwóch synów. Żona Andrzeja miała na

imię Mirosława. Starszy syn to Marcin, a młodszy - Michał. Żona Mirosława była chemikiem, pracownikiem naukowo-dydaktycznym Uniwersytetu Łódzkiego. Obaj synowie ukończyli Politechnikę Łódzką; starszy Telekomunikację na Wydziale Elektrotechniki i Elektroniki, natomiast młodszy Biotechnologię na Wydziale Chemii Spożywczej. Los okrutnie z nim postąpił. Po ukończeniu rozbudowy domu nie dane Mu było cieszyć się tym. Musiał przeżyć śmiertelną chorobę żony i jej pogrzeb, walcząc równocześnie z własną chorobą. Nie poddał się do końca. Jeszcze kilka dni przed śmiercią kierował Oddziałem firmy SYSTHERM, interesował się wszystkim.

Andrzej zmarł dnia 27.04.2002 r. Pochowany jest na cmentarzu na Rudzie przy ulicy Farnej. W Jego pogrzebie licznie uczestniczyła rodzina oraz przyjaciele i znajomi, którzy darzyli Go sympatią i szacunkiem

LISTA WAŻNIEJSZYCH PUBLIKACJI

1. Deka A., Kulesza J.: Przejmowanie ciepła przy ruchu naturalnym powietrza od rury o skończonej długości, dowolnie ustawionej w przestrzeni. Zesz. Nauk. PŁ. 1990 nr 605 Ciepłotechniczne Maszyny Przepływowe, z.100 s.47-62.
2. Deka A., Pomiary masy, objętości, gęstości i strumienia przepływającej substancji., Pomiary Ciepłotechniczne część I, Warszawa WNT 1995- rozdział uzupełniony.
3. Deka A., Najczęstsze przyczyny mechanicznych uszkodzeń sprężarek, materiały Konferencji Naukowo-Technicznej, XXVII Dni Chłodnictwa Poznań 1995.
4. Deka A.: Najczęstsze przyczyny mechanicznych uszkodzeń sprężarek. Chłodnictwo 1996, nr 1,
5. Deka A., Kasieczka W.: Samooodzraniające się chłodnice ze złożem fluidalnym - porównanie z chłodnicami lamelowanymi. XXVIII Dni Chłodnictwa. Konferencja Naukowo - Techniczna „Zastosowania Nowych Czynników w Urządzeniach Chłodniczych i Klimatyzacyjnych”. Poznań 1996, s.67-74.
6. Deka A., Urządzenia chłodnicze z rurką ciepła. Materiały XXIX Dni Chłodnictwa, Poznań 1997.
7. Deka A., Kasieczka W., Rosiak A.: Jak uwzględnić wpływ wilgoci w powietrzu na wydajność chłodnicy. Materiały XXIX Dni Chłodnictwa, Poznań 1977.
8. Deka A., Kasieczka W., Rosiak A.: Wpływ

- wilgoci i warunków przejmowania ciepła na efektywność funkcjonowania chłodnic powietrza., Materiały XXIX Dni Chłodnictwa, Poznań 1977.
9. Deka A., Kasieczka W., Rosiak A.: Wpływ wilgoci na wydajność chłodnic powietrza. Chłodnictwo 1998, nr 4, s.17-21.
 10. Plocek M., Deka A.: Rury z wkładkami śrubowymi w wymiennikach do schładzania wody i wodnych roztworów glikoli. Materiały konferencyjne XXX Jubileuszowych Dni Chłodnictwa, Poznań 29.09-1.10 1998.
 11. Deka A., Kasieczka W., Rosiak A.: Przegląd możliwości komputerowych programów do wyznaczania parametrów cieplnych czynników stosowanych w chłodnictwie i klimatyzacji. Materiały konferencyjne XXX Jubileuszowych Dni Chłodnictwa, Poznań 29.09-1.10 1998.
 12. Bailly A., Jurkowski R., Wojtas K., Deka A.: Porównanie charakterystyk urządzenia chłodniczego pracującego z czynnikiem R22 i R407C, wyposażonego w wymienniki płytowe Exel. Chłodnictwo 1998, nr 11, s.11-17.
 13. Zbiór zadań z termodynamiki – praca zbiorowa pod redakcją Tadeusza R. Fodemskiego, autor rozdziałów: Przebiegi sprężania w sprężarkach tłokowych, Obiegi chłodnicze, Obiegi siłowni cieplnych. Wydawnictwo Politechniki Łódzkiej 1999.
 14. Deka A., Gaziński B.: Ocena współpracy freonowego agregatu ze sprężarkami śrubowymi produkcji PRO FROID z amoniakalnymi frezernami do lodów. Materiały Konferencyjne XXXI Dni Chłodnictwa, Poznań 28.09-30.09 1999.
 15. Plocek M., Deka A.: Obliczenia współczynnika przejmowania ciepła i oporów przepływu dla czynników pośredniczących. Materiały Konferencyjne XXXI Dni Chłodnictwa, Poznań 28.09-30.09 1999.
 16. Gaziński B., Deka A., Krzyżaniak G., Libelt G.: Poradnik Chłodnictwo – Klimatyzacja. Terminarz na rok 2000. Technika chłodnicza dla praktyków. Wyd. SORUS Poznań 1999.
 17. Deka A., Plocek M.: Rozdz. 5. Czynniki chłodnicze. W: Domowe i handlowe urządzenia chłodnicze. Poradnik. Warszawa 2000, s.87-112.
 18. Deka A.: Rozdz. 10.5. Odwadniacze (filtry chemiczne). W: Domowe i handlowe urządzenia chłodnicze. Poradnik. Warszawa 2000, s.171-178.
 19. Deka A., Ignacik G.: Rozdz. 16. Kontrola pracy urządzeń chłodniczych. W: Domowe i handlowe urządzenia chłodnicze. Poradnik. Warszawa 2000, s.253-260.
 20. Deka A.: Rozdz. 29. Instalowanie sprężarkowych urządzeń chłodniczych. W: Domowe i handlowe urządzenia chłodnicze. Poradnik. Warszawa 2000, s.386-412.
 21. Pomiary cieplne. Podstawowe pomiary cieplne, rozdz. Pomiary masy, objętości, gęstości i strumienia przepływającej substancji. WNT Warszawa 2000.
 22. Deka A.: Projekt kondensatora do wyrażania wilgoci w suszarce sublimacyjnej. Materiały Konferencyjne XXXII Dni Chłodnictwa, Poznań 3-5.10 2000.

Prace dyplomowe

1. A. Deka, J. Żelazny: Badanie zużycia maglogabarytowych sprężarek hermetycznych (Błasik Piotr, 1984)
2. A. Deka, J. Żelazny: Wykorzystanie zjawiska temperaturowego rozdziału par i gazów (Czerkiewicz Adam, 1987)
3. A. Deka, J. Kulesza: Projekt chłodni do jabłek (Terebiński Marek, 1988)
4. A. Deka, J. Żelazny: Instalacja klimatyzacyjna dla magazynu taśmy filmowej w Muzeum Kinematografii (Szram Miron, 1991)
5. A. Deka: Uwarunkowania zastosowań czynników chłodniczych z uwzględnieniem czynników naturalnych (Cymerman Adam, 1996)
6. A. Deka, W. Kasieczka: Dostosowanie pompy ciepła OW 120 do czynnika R 134 a, wykonanie stanowiska dydaktycznego do wyznaczania współczynnika sprawności energetycznej tej pompy (Piłat Marek, 1996)
7. A. Deka: Pompa ciepła wykorzystująca ciepło odpadowe w procesach technologicznych na przykładzie wybranych zakładów (Durko Robert, 1999)
8. A. Deka: Projekt urządzenia do chłodzenia wody wyposażonego w wymiennik płytowy i pełny moduł hydrauliczny (Wieczorek Piotr, 1999)
9. A. Deka: Projekt instalacji pompy ciepła do ogrzewania wody i powietrza w krytym basenie pływakim w połączeniu z instalacją klimatyzacyjną i ogrzewanie podłogowym (Mirowski Tomasz, 2000)
10. A. Deka: Urządzenie chłodnicze do usuwania wilgoci z powietrza w procesie

suszenia makaronu (Lerman Jarosław, 2001)

Ważniejsze prace badawcze

1. Badanie sprężarek w zakresie skuteczności smarowania i tworzenia się nagaru w aspekcie optymalizacji konstrukcji i stosowanych olejów – 1976 (Felicjaniak W., Wiśniewski T. i inni)
2. Rozpoznanie koncepcyjne z uzasadnieniem poziomu światowego w zakresie gospodarki ciepłno – chłodniczo energetycznej wraz z badaniami w wybranym zakładzie mięsny – 1983 (Żelazny J., Wiśniewski T., Papiernik T., Kapusta T, Zawadzki A.)
3. Optymalizacja procesów termodynamicznych. Konwekcyjna wymiana ciepła przy przepływie dwufazowym przez rury – 1984 (Kulesza J., Felicjaniak W., Płoczek M.)
4. Badanie przemysłowych procesów termodynamicznych. Konwekcyjne przejmowanie ciepła przy przepływach płynów jedno- i dwufazowych przez rury i kanały – 1986 (Wiśniewski T., Kulesza J., Płoczek M., Rosiak A.)
5. Rozwój maszyn i urządzeń chłodniczych. Analiza i badania równomierności obciążenia cieplnego rurowych wymienników ciepła – 1986 (Kulesza J., Płoczek M., Jędrzejowski S., Konka W., Zubiel J.)
6. Efektywność aparatów stosowanych w dużych układach chłodniczych. Przegląd stanu faktycznego w literaturze i praktyce chłodniczej - 1986 (Kulesza J., Karpiński W., Wiśniewski T., Konka W., Zubiel J., Andrzejczak J.)
7. Badanie konwekcji naturalnej w powietrzu wokół rur i zespołów rur dowolnie usytuowanych – 1991 (Zawadzki A.)
8. Urządzenie chłodnicze z rurką ciepła pracujące z ekologicznymi czynnikami chłodniczymi – 1998.

Bolesław GAZIŃSKI